КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

28.11.2025 № 733-П

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр ачыкланган мәдәни мирас объектын Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына кертү, аның территориясе чикләрен һәм аны саклау предметын раслау турында

«Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләре турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2025 елның 17 ноябрендәге уңай бәяләмәсе нигезендә боерык бирәм:

1. Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр ачыкланган мәдәни мирас объектын Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, (объектның төре – һәйкәл) региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге карарның 1 нче кушымтасы нигезендә Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге карарның 2 нче кушымтасы нигезендә Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын исәпкә алу һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге бүлегенә күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Бу боерык үтәлешен контрольдә тоту буенча үземне җаваплы итеп билгелим.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы Мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2025 елның 28
ноябрендәге 733-П номерлы
боерыгына 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты **территориясе чикләре**

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре картасы (схемасы)

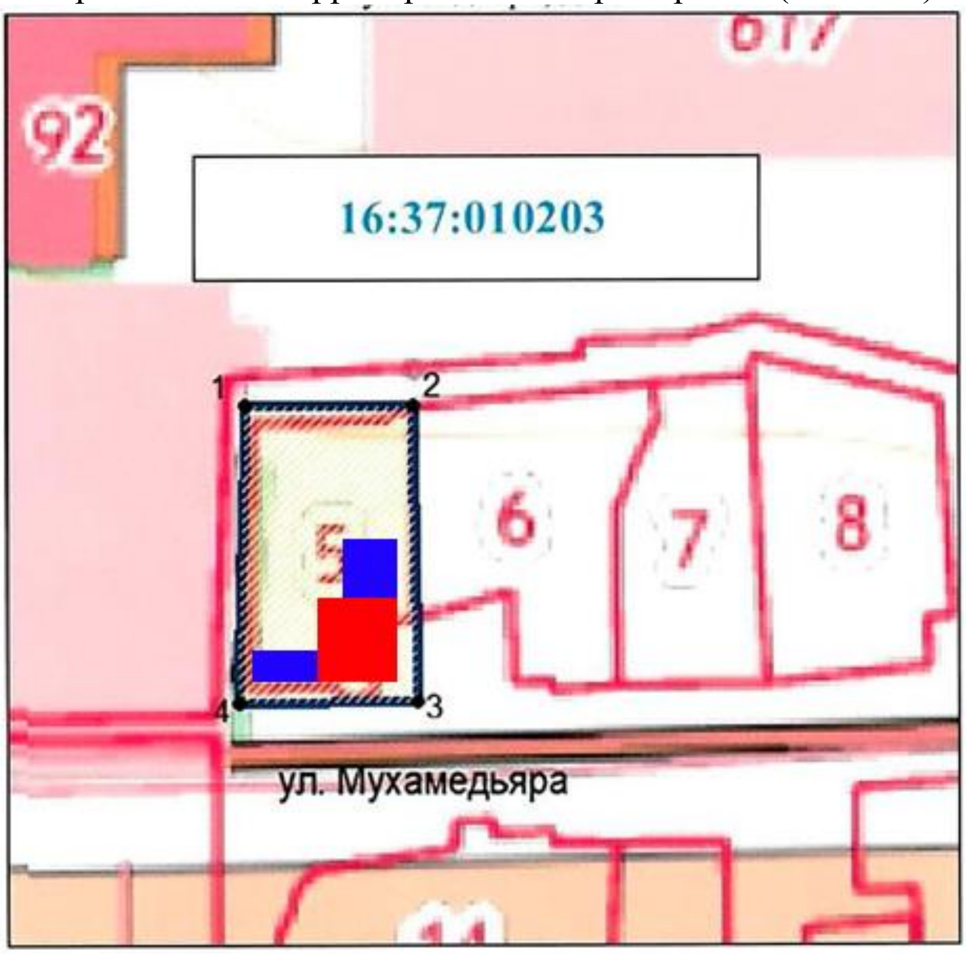

Масштабы 1:1000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
1	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- мәдәни мирас объекты
	- заманча корылма (кыйммәтле түгел)
	- КМБДР белешмәләре буенча җир кишәрлекләре чикләре
16:37:010203	- кадастр кварталы

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең
текстлы тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәгечә уза:

Чикне узу		Чикне узуның тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	1 ноктасыннан көнчыгыш юнәлештә Мөхәммәдьяр урамына параллель рәвештә 32,25 м ераклыкка 2 ноктасына кадәр;
2	3	2 ноктасыннан көньяк юнәлештә туры почмак астында 56,75 м ераклыкка 3 ноктасына кадәр;
3	4	3 ноктасыннан көнбатыш юнәлештә Мөхәммәдьяр урамына параллель рәвештә 34,09 м ераклыкка 4 ноктасына кадәр;
4	1	4 ноктасыннан төньяк юнәлештә 57,14 м ераклыкта 1 ноктасына кадәр.

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең

характерлы нокталары таблицасы

Нокта №	Җирле координаталар системасындагы нокта координаталары (МСК-16)	
	X	Y
1	386341.95	1301126.55
2	386341.95	1301158.80
3	386285.20	1301159.58
4	386284.81	1301125.49
1	386341.95	1301126.55

Татарстан Республикасы Мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2025 елның 28
ноябрендәге 733-П номерлы
боерыгына 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы,
19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр,
региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын
саклау предметы

1. Объектның урнашу урыны – Мөхәммәдьяр урамындагы кызыл линия буенча Болгар тарих-архитектура музей-тыюлыгы территориясендә.

2. Күләм-киңлек композициясе: планда турыпочмаклы конфигурация; һәйкәлнең өске ноктасы буенча биеклек билгеләре; бер кат.

3. Фасадларның архитектура-композицион чишелеше:

1) Көньяк фасад. Төп фасад буенча дүрт яктылык күчәре; турыпочмаклы тәрәзә уемнары; профильле тәрәзә түбе кәрнизе; тәрәзә төбендәге сандриклар; ике сынык төгәлләнешле тәрәзә түбе сандриклары; дентикуллар белән төгәлләнә торган кәрниз; фигуралы салынган фриз.

2) Көнчыгыш фасады. Турыпочмаклы тәрәзә уемы.

3) Төньяк фасады. Хуҗалык корылмасы белән ябык.

4) Көнбатыш фасады. Почмак калаклары; профильле түбә кәрнизе; җәяле тоташтыргычлар белән тәрәзә уемы.

Стеналарның материалы – буялган кирпеч.

4. Түбәсе. Түбә конфигурациясе – вальма; төньякка караган чорма тәрәзәсе; кирпеч мич торбасы. Түбә материалы: табаклы тимер.

*Саклау предметы комплексы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Болгар шәһәре, Мөхәммәдьяр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Торак йорт дом», XIX гасыр, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметы таблицасы

Т/с	Саклау предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Объектның урнашу урыны – Мөхәммәдьяр урамындагы кызыл линия буенча Болгар тарих-архитектура музей-тыюлыгы территориясендә	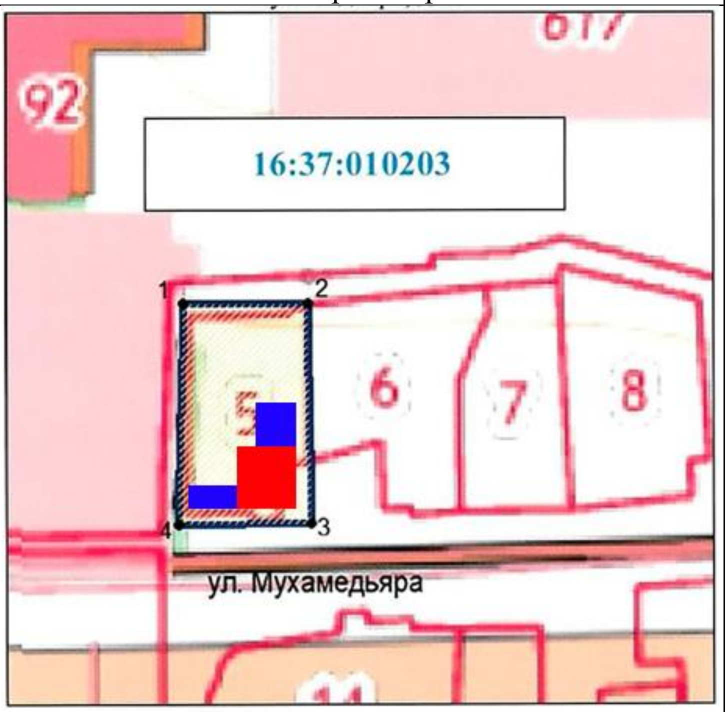 Шартлы билгеләр: - мәдәни мирас объекты - заманча корылмалар 1 нче рәсем. Объектның урнашу урыны
2.	Күләм-киңлек композициясе: планда турыпочмаклы конфигурация; һәйкәлнең өске ноктасы буенча биеклек билгеләре; бер кат	 2 нче рәсем. Гомуми күренеше

3.	Фасадларның архитектура-композицион чишелеше: 1) Көньяк фасад. Төп фасад буенча дүрт яктылык күчәре; турыпочмаклы тәрәзә уемнары; профильле тәрәзә түбе кәрнизе; тәрәзә төбендәге сандриклар; ике сынык түгәлләнешле тәрәзә түбе сандриклары; дентикуллар белән түгәлләнә торган кәрниз; фигуралы салынган фриз 2) Көнчыгыш фасады. Турыпочмаклы тәрәзә уемы 3) Төньяк фасады. Хуҗалык корылмасы белән ябык 4) Көнбатыш фасады. Почмак калаклары; профильле түбә кәрнизе; җәяле тоташтыргычлар белән тәрәзә уемы. Стеналарның материалы – буялган кирпеч	 3 нче рәсем. Көньяк фасады 4 нче рәсем. Көнчыгыш фасады. Турыпочмаклы тәрәзә уемы 5 нче рәсем. Төньяк фасады 6 нчы рәсем. Көнбатыш фасады

4.	Түбәсе. Түбә конфигурациясе – вальма; төньякка караган чорма тәрәзәсе; кирпеч мич торбасы Түбә материалы: табаклы тимер	 7 нче рәсем. Көнчыгыштан түбәгә күренеш